

Avstrija je ratificirala okvirno konvencijo

AVSTRIJSKI parlament je prejšnji teden na svoji seji soglasno potrdil evropsko okvirno konvencijo o zaščiti narodnih manjšin, kar pomeni, da je vseh pet parlamentarnih strank glasovalo zanj.

Ta konvencija je prvi vse-evropski dokument, ki je pravno zavezujoč in ki je namenjen samo manjšinam. Nastal je v zavesti, da je reševanje manjšinske problematike ključnega pomena za stabilen mir v Evropi.

Ker naj bodo določila okvirne konvencije merodajna za manjšinsko politiko vseh 40 evropskih držav, je bilo treba marsikje delati kompromise; tako na primer pojem »manjšina« ni natančno definiran. Vsaki državi posebej je prepuščeno, kaj pod to besedo pojmuje. V Avstriji je definicija manjšine vzeta iz zakona o narodnih skupnostih.

Kljub soglasnemu pristanku pa je bilo v parlamentarni debati precej kritike zaradi prevelike neobveznosti do posameznih določil. Govornik za manjšine pri SPÖ Walter Posch je govoril o »slabostih sporazuma«. Alois Mock (ÖVP) pa je konvencijo ocenil za pomembno, saj so osnovne pravice manjšin napredek v demokraciji in motivacija za družbeni angažma manjšinskih zastopnikov. Prav tako pomeni ratifikacija zagotovitev notranje stabilnosti države. Harald Ofner (FPÖ) je kritiziral, da je konvencija samo formalni, ne pa dejanski napredek, Volker Kier (LIF) pa je menil, da je ratifikacija dobra priložnost za povečanje in izboljšanje manjšinskih pravic.

Kritična je bila tudi manjšinska govornica Zelenih Terezija Stoisic, ki je opozorila na dejstvo, da je vlada podpisala konvencijo že leta 1995, a jo je predložila parlamentu šele zdaj. Še večji zaostanek je glede drugega evropskega dokumenta, listine o zaščiti regionalnih in manjšinskih jezikov, ki jo je vlada podpisala že leta 1992, pa je še do danes ni predložila v ratifikacijo. Ta listina da je bistveno konkretnjša in se ukvarja na primer tudi z manjšinskimi jeziki pred javnimi institucijami. Prav zaradi te listine bi bilo potrebno adaptirati avstrijski pravni 1.

Državni sekretar za kulturno Peter Wittmann pa je glede ratificiranja konvencije izjavil, da je to »korak v pravo smer, ni pa

še zadnji korak«. Dokument da je izhodišče za ustvarjanje evropskega standarda pri zaščiti manjšin.

Ratifikacija okvirne konvencije je za avstrijske manjšine silno pomembna, saj obvezuje državo, da pokaže več poslušnosti za manjšine in da končno začne izpolnjevati zahteve, zapisane v spomenici, naslovljene na avstrijsko vlado in parlament. Pri sestavi te spomenice je sodelovalo vseh šest manjšin v državi, ki so striktno upoštevale vse-

evropska merila, zapisana tudi v konvenciji, zavedajoč se, da so manjšinske pravice del individualnih človekovih pravic, iz katerih seveda lahko izvajamo tudi kolektivne kot na primer ureditev manjšinskega šolstva.

Tako kot okvirna konvencija zavrača tudi spomenica posebne politične pravice, ki lahko napravijo iz pripadnikov manjšine ljudi druge vrste in jih ločuje od večine. Integracijski model je v Evropi na pohodu.

S. W.

Dan odprtih vrat na Javni dvojezični ljudski šoli in hkrati praznik za otroke in starše so pripravili s projektom »Po sledovih otrokovih pravic« v smislu leta splošnih človekovih pravic 1998

PREBLISK

Vsi vemo, da se ima avstrijska svobodnjaška stranka samozvano za varuha državljanskih pravic, da se bori proti korupciji, proti brezposelnosti (posebno s preprečevanjem dotoka tujcev), da skuša obraniti nedolžne Korošce pred kvarnim vplivom internacionalizacije v primeru olimpijskih iger in da skuša braniti deželo Koroško pred grozečo slovenizacijo. Pa tudi za Slovence želijo storiti veliko dobrega – dvojezični šolski sistem da ne odgovarja realnemu položaju manjšine, zato da bi ga bilo treba spremeniti. In s tem povedo isto, kar pove marsikdo od pripadnikov manjšine. Vse v redu?

Ta samozvana deželna ali državna moralno politična policija potrebuje seveda konflikte. Ker so začutili, da bodo s svojim nasprotovanjem olimpijskim igram med ljudstvom pogoreli, je treba najti kaj drugega, kar bo vznemirilo ljudi in

Varuhi družbe

budilo strahove. Če ni dovolj tujcev, ki bi igrali bav-bava za otroke, je treba seči po že ustaljenih, starih vzorcih. V predvolilnih bojih pride manjšina zmeraj prav. Haider se proti krivicam bori – če jih ni, jih pa naredi! Kam pa bo prišla ta lepa dežela, če bodo ljudje večjezični? Na zeleno vejo – tam pa Haiderja ne potrebuje. S. W.

Zveza slovenskih žena

vabi na praznovanje

mednarodnega dneva žena

v soboto, 7. marca 1998, ob 14. uri
v Celovcu, Mladinski dom, Mikschallee 4

SPORED:

- ♦ Odprtje razstave in predstavitev sodelujočih
- ♦ pozdravne besede predsednice ZSŽ Milke Kokot
- ♦ Govor Vere Kozmik, direktorice Urada za žensko politiko R Slovenije »Ženske pravice so sestavni del človekovih pravic«
- ♦ Kvartet Borovlje, vodi Edi Oraže

Sejem Gast 98 – vrata v turistično poletje

V nedeljo, 8. marca, bo zvezni predsednik Klestil svečano odprl gostinski sejem GAST 98, ki letos slavi svojo 30-letnico in je torej najstarejši tovrstni sejem, obenem pa največji v igredni sejem v Avstriji. GAST se nikdar ni pojmoval kot turistična borza, čeprav mu turističnih impulzov ne gre odrekati, ampak je in hoče biti servisna ponudba za gostince in turistične obrate. Kaže, da mu je doslej to dobro uspevalo, kajti število razstavljalcev raste iz leta v leto in prav tako pestro se je razvila tudi paleta ponudb, seminarjev in sploh gostinskih težišč.

Letos bo na GAST sodelovalo 540 razstavljalcev iz 15 držav, od tega 50 novincev.

Glavnina tujih razstavljalcev prihaja iz Italije, ki je letos prvič prehitela Nemčijo, redko posejani pa so razstavljalci iz Slovenije, kajti Slovenska gospodarska zbornica zaradi internih razlogov letos ni podprla sodelovanja na GASTU. Na torkovi predstavitvi za tisk so zastopniki celovškega sejma bili z razvojem v turizmu in gostinstvu kar zadovoljni. Sejemski predsednik Dermuth je dejal, da barometer raste, da se spet vračata optimizem in podjetnost v turistično branžo, kar je bolj pomembno kot pa statistično žongljanje z desetinkami odstotkov. Koroška da je zapustila dolino turističnih solza, število domačih gostov da narašča in tudi v avstrijskih medijih da je vse več pozitivnih člankov o oddihu na Koroškem. To pa da je samo ena plat te gospodarske stroke. Druga je, da bo Avstrija, predvsem pa Koroška, morala biti zelo budna, da prognosticirane mase prihodnjega turističnega razvoja ne bodo obšle naše dežele, ampak se bodo zlivale tudi vanjo.

Možnosti in kretnic za pozitivno diriganje tega toka je dovolj, je prepričan sejemski direktor Pawlik in je kot paradni primer omenil prav olimpijske igre 2006, ki jih mora koroški turizem, predvsem zimski, znati izrabiti v svoj prid. Pri tem bo kakovost zdaleč najmočnejši adut, ki bo gosta prepričal, da bo dopustoval v deželi ob Dravi.

Sejem Gast bo odprt od nedelje, 8., do srede, 11. marca 1998.

Slovenska prosvetna zveza k & k center

vabi na
PREMIERO

A. A. Milne

Medved Pu

REŽIJA: Alenka Hain
IGRAJO: Martin Moschitz,
Mirko Lepuschitz,
Mihi Seher, Aleksander
Tolmaier in Nadja Žele

v soboto,
7. marca 1998, ob 18. uri
ponovitev v nedeljo,
8. marca 1998, ob 10.30

obakrat
v k & k centru v Šentjanžu

SPD »SRCE«

vabi na
PRAZNOVANJE

5 let A capella

koncert in
predstavitev prve zgoščenke

v soboto,
7. marca 1998,
ob 19.30
v kulturnem domu
v Dobri vasi

KOT GOSTJE:
Kvartet bratov Smrtnik in
Višarski kvintet
Prisrčno vabljeni!

PREJŠNJI četrti tek je avstrijski parlament soglasno ratificiral Okvirno konvencijo Sveta Evrope o zaščiti narodnih manjšin. S tem je izpolnil eno izmed osnovnih zahtev Spomenice vseh avstrijskih manjšin iz lanskega leta. Okvirna konvencija je prvi multilateralni in s tem mednarodnopravno obvezen instrument za zaščito narodnih manjšin.

Okvirna konvencija postavlja v ospredje ohranitev manjšinskih jezikov, kultur in kulturne dediščine. Nadalje izrecno poudarja potrebo po medkulturnem dialogu med večino in manjšino.

Okvirna konvencija manjšin ne konstituira kot posebne politične kolektive, zato jim tudi ne namenja posebnih političnih pravic. Izhaja iz temeljnih

človekovih pravic in postavlja v ospredje posameznika, ki ima pravico do ohranitve svoje manjšinske identitete.

Zaradi zgoraj nakazanih elementov Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin predstavlja cezuro. Na eni strani je to prvi multilateralni dokument, ki predvideva tudi mehanizem razreševanja medetničnih odnosov – v ta namen bo pri Svetu Evrope ustanovljen ekspertni odbor, ki bo preverjal pritožbe manjšin in predlagal Svetu Evrope ustrezno ukrepanje – in na drugi strani poudarja medetnični dialog med manjšinami in večinami, kar pomeni, da imajo tudi večine svojo odgovornost za sožitje.

Dr. Marjan Sturm

KOMENTAR

Z avstrijsko ratifikacijo Okvirne konvencije je dobila tudi Spomenica avstrijskih manjšin zvezni vladi in parlamentu svojo potrditev. Kajti Spomenica je v svojem splošnem delu sledila konceptu, ki je zapisana v Okvirni konvenciji. Torej je avstrijska vlada tudi iz tega zornega kota na potezi, da prične z realizacijo Spomenice.

Z ratifikacijo Okvirne konvencije je seveda tudi potrjen koncept ZSO, ki že nekaj let svojo politiko gradi na istih temeljih kot konvencija. Ne nazadnje tudi ena od odborov ZSO sodeluje s Svetom Evrope pri izdelavi in udeležanju teh sodobnih konceptov manjšinske zaščite.

Okvirna konvencija ratificirana

Seveda z Okvirno konvencijo niso vsi zadovoljni; nekateri bi si želeli več konkretnosti, predpisov in obveznih nalog, ki bi jih države morale izpolnjevati.

Kljub temu je treba ugotoviti, da Okvirna konvencija pomeni velik korak naprej v razvijanju sodobnih oblik medetničnih odnosov. Še posebej je treba pri tem opozoriti na procese evropske integracije, ki brez konstruktivne razrešitve medetničnih odnosov ne bo uspela.

Prav v tem smislu pomeni Okvirna konvencija tudi precejšnjo prelomnico, saj so bili z njo zavrženi vsi konzervativni in etnocentristični koncepti manjšinske zaščite.

ŠKANDAL SOCIALDEMOKRATOV**Protesti proti odlikovanju Roberta in Jörga Haiderja**

Avstrijsko protifašistično javnost spet pretresata dva dogodka. In sicer predloga za odlikovanje očeta in sina Haiderja. Še bolj pa nekdanje borce v odporu in taboriščnike boli, da sta oba predloga podpisala vodilna socialdemokratska politika – za očeta Roberta Haiderja socialna ministrica Eleonore Hostasch, za vodjo svobodnjakov, sina Jörga, pa prvi predsednik avstrijskega parlamenta Heinz Fischer. Oba predlaganca naj bi od zveznega predsednika prejela Zlati medalji za zasluge za Republiko Avstrijo.

V februarški številki časopisa »Neue Mahnruf« o tem sramotnem predlogu Hans Anthofer v pismu bralcev med drugim piše: »Podelitev Zlate medalje za zasluge za Republiko Avstrijo gospodu Robertu Haiderju (očetu Jörga Haiderja) je nezaslišana, nedoumljiva. Robert Haider je bil ilegalec od prve ure, bil je julijski pučist, je torej spadal k tistim, ki so hoteli z orožjem uničiti avstrijsko repu-

bliko. Po neuspelem poskusu puča je pobegnil v Nemčijo in je od leta 1934 do 38 pripadal Avstrijski legiji (rjavi peti koloni). Z nacistično vojsko je ta vkorakala v Avstrijo, njeni člani, vsi ilegalski, pa so zasedli najpomembnejše nacistične pozicije v tedanji »Ostmarki«.

Podelitev odlikovanja juljskim pučistom predstavlja sramotitev žrtev fašizma in protifašističnih borcev, hkrati pa tudi razvrednotenje te medalje ...«

Ministrica Hostascheva se je sicer izgovorila, da ji preteklost Roberta Haiderja ni bila znana, kar pa je še posebej kot socialdemokratke ne opravičuje.

Proti drugemu predlogu za podelitev Zlate medalje za zasluge ... Jörgu Haiderju, ki ga je predlagal sam Heinz Fischer, se je najbolj odločno uprl politik Zelenih Peter Pilz. Zahteval je, naj Heinz Fischer svoj predlog umakne ali pa naj zvezni predsednik Thomas Klestil nanj vloži svoj veto.

DIGITALNA tehnika prenosa TV signala predstavlja napredek v primerjavi z analognim, ki se je uporabljala doslej. Zagotavlja kvalitetnejši prenos z manj motnjami in tudi sicer daje različne možnosti obdelave signala. Dosedanji analogni sistemi, ki jih trenutno še uporablja večina gledalcev satelitskih programov, ostajajo še naprej v uporabi, pričakovati pa je, da jih bo novi sistem sčasoma nadomestil že zaradi prednosti, ki jih ponuja.

Satelit ASTRA na primer posreduje že zdaj signale tudi v digitalni tehniki. Na ta način gledalcu že uveljavljeni programi ostajajo na voljo, dostopni pa so mu še novi. Upamo, da bodo na pozornost naleteli tudi trije slovenski TV programi.

Novost je žal povezana z določenimi stroški, ki jih v osnovi

SIGNAL TV SLOVENIJA

Kaj je potrebno za sprejem?

delimo na stroške za ureditev sprejema (torej nakup ustrezne opreme) ter na stroške za spremljanje komercialnih programov.

Ključni del opreme je – ob ustreznih anteni – digitalni dekodir oziroma tako imenovani D-box. Pooblaščen servisierji ponujajo ta dekodir po enotni ceni 8990 šilingov, ali pa je treba odšteti 1100 šilingov kavcije, nato pa boste plačevali mesečno pristojbino za najem. V kratkem se bo ponudba najverjetneje še razširila.

S tem je gledalcu omogočeno gledanje programov, ki niso kodirani. To so predvsem informativni programi, med njimi tudi ves slovenski program iz lastne produkcije (oddaj, ki jih TV Slovenija kupi v tujini, torej ni mogoče gledati brezplačno).

Kolikor pa želimo sprejemati več, so nam na voljo paketne

ponudbe, ki pokrivajo različna interesna področja (podrobnosti najdemo v reviji DF-1 Magazin). Sprejem le-teh uredimo s pogodbo operaterjem (podobno kot za GSM telefonijo), kar nam vse posreduje pooblaščen monter.

V krajih pod Karavankami, kjer je sprejem navadnega signala nemogoč in bo zato zanimanje za novo tehnologijo verjetno največje, ima izkušnje te vrste že pooblaščen firma Jäger iz Borovelj. Sistem je že namestila v župnijskih uradih v Selah in Šentprimozu ter v lastni trgovini. Strokovni sodelavec g. Oraže je na voljo tudi za individualno svetovanje.

Sistem montirajo tudi druge uveljavljene firme (v Celovcu npr. Majdič), tako da ne bo težko najti primernega ponudnika.

M. V.

AUSSERWINKLER NA SEJI NSKS:

Pluralizem znotraj narodne skupnosti je velika dobrina

VGOSTEH na seji odbora Narodnega sveta oz. narodnih predstavnikov je bil namestnik deželnega glavarja Michael Ausserwinkler in pogovornih točk je bilo seveda dovolj. Ta večer so govorili le izbrani sogovorniki, tistih, ki običajno govorijo bolj popoprano, diskusijski vodja ni pustil za govorniški pult. Kot prvi je govoril predsednik NSKS Nanti Olip ter zahteve organizacije po zajamčenem zastopstvu strnil v medtem stavku, »da je slovenski deželnozborski poslanec najbolj plemenita oblika zastopstva«, ki si jo predstavlja njegova organizacija. Nobena sledu o tisti ostrini, ki smo jo doživljali, kadar je šlo za znotrajmanjšinsko dimenzijo.

Na pladnju odprtih vprašanj so bili glasbena šola, dvojezični vrtci, podpora medijem, samostojno zastopstvo, kultura in kulturni sporazum s Slovenijo in še marsikaj drugega.

Na vrhu pa je bilo zastopstvo oz. zajamčen deželnozborski mandat za koroške Slovence. Mučno dejstvo pa je, da se nekateri odborniki NSKS argumentativno sukajo na dokaj vprašljivih tleh. Če nekdo idejnopolični pluralizem med koroškimi Slovenci, ki se odraža v dveh osrednjih organizacijah in v tem, da Slovenci volimo domala vse stranke, tudi EL, skuša očrtniti kot sad povojnega poseganja jugoslovanskih oblasti, da bi preprečile enotno, enovito narodno skupnost, potem mu je treba pač odgovoriti, da današnja Evropa sloni na osnovah povojne ureditve. Pravi anahronizem pa je trditi, da

Dr. M. Ausserwinkler na seji NSKS Foto: SV

bi država z enostrankarskim sistemom podpirala demokratične strukture znotraj svojih manjšin.

Ausserwinkler je svaril pred tem, da bi narodna skupnost lahko miselno zavrela pluralistično organizirano »š« v prid nekega zastopstvenega monopola, in naglasil, da organiziranost manjšine ni stvar in naloga dežele, kot so to nekateri prisotni menili, ampak zadeva enostavnega poslovnika. Sicer

pa imata obe osrednji organizaciji iste cilje in se njuna politika v prid narodni skupnosti ne razlikuje. In prav to skupnost bi bilo treba krečiti, ne pa jo slabiti. Močno je podvomil v enovitost južnotirolske SVP, ki jo nekateri kujejo v nebo kot edini zveličavni model organiziranosti manjšine, kajti centripetalne sile v SVP da so vse močnejše. Namestnik deželnega glavarja je v zadevi parlamentarnega zastopstva manjšine zagovarjal integracijski model in bil skeptičen, da bi ostali dve deželnozborski stranki podprli predlog samostojnega slovenskega mandata v deželnem zboru, izvoljenega po posebnem ključu.

V zadevi slovenske glasbene šole je Ausserwinkler, kot že doslej, tudi v sredo zavzel pozitivno stališče, pri otroških vrtcih pa ne pričakuje skorajšnje spremembe zakonske osnove, ki jo je prav primer zasebnega dvojezičnega vrtca v Borovljah razgalil kot nezadostno za reševanje nastalih problemov.

HIŠNE TABLICE**Zahtevajte jih tudi na občini!**

V prejšnji številki SV smo vas opozorili, da lahko hišne tablice naročite pri firmi Norea Repro v Celovcu, vendar to ni edina možnost, da pridete do njih.

Po dvojezičnih občinah imate pravico, da dvojezične hišne tablice dobite od občine, treba jih je le zahtevati. Večina ljudi o tem ni seznanjena in na dvojezično tablico je treba počakati nekoliko dlje kot le na enoje-

zično. Zanimalo pa bi nas, kakšne izkušnje ste imeli (ali jih boste imeli) po posameznih občinah, zato vas naprošamo, da nas pokličete po telefonu.

Vidna dvojezičnost je simboličnega, pa tudi konkretnega pomena za manjšino, saj priča o prisotnosti obeh jezikov in kulture, prav tako pa pozitivno vpliva na samoumevnost jezika v javnem življenju.

**Oklep
domače vasi**

Ko se je Slovenija osamosvojila, je njena politična elita prepustila skrbstvo za manjšine ljudem, ki Zveze slovenskih organizacij ne ljubijo (to ni očitek), in pa takim (sledi očitek), ki bi jo najraje utopili v žlici vode, ker jim zaradi svoje nekako leve politične usmerjenosti ni po godu in se noče in noče usmeriti tako, kot si to želi desnica v Republiki Sloveniji vzajemno z Narodnim svetom koroških Slovencev.

To, kar so sodelavci ZSO doživljali v zadnjih mesecih na relaciji Celovec-Ljubljana, se da povzeti s kratkim stavkom: političnemu pritisku se je pridružila grožnja s finančnim izsiljevanjem, nenako dodeljevanje finančnih podpor pa naj bi očitno spremenilo razmerje političnih sil med slovensko manjšino na Koroškem.

Drži, da je bil to neposreden povod za občni zbor; odnos ZSO do Republike Slovenije oziroma narobe bo zato tudi ena glavnih tem na njem. Ne pa edina.

Gre za več.

Manjšinska politika se ne more več snovati na utvari o domači vasi, ki jo v resnici že dolgo oblikujejo gospodarji evropske produkcije po svoji meri; najti se mora v okolju, kjer se neverjetno hitro krha tradicionalna kulturno-politična osnova njenega delovanja; večina otrok, ki jih danes prijavljajo k dvojezičnemu pouku, slovenščino bolj lomi kot govori, če jo sploh razume. Velik del mladine odklanja nemško nacionalistično provincialnost, obenem pa se (k sreči? na žalost?) nima namena organizirati v tradicionalnih organizacijskih in miselnih strukturah slovenske manjšinske politike in kulture. Itd.

To so stvari, ki jih vsak posameznik pozna. Zdi pa se, da koroški posameznik, ko se združuje z drugimi za snovanje »manjšinske politike«, zleze v oklepe narodnjaškega tradicionalizma in se z zaprtimi vizirji pogovarja o nekih razmerah in željah, ki imajo malo opraviti s tistim, kar se dogaja zunaj oklepov.

ZSO se je že na zadnjem občnem zboru odločila za politično obnovo in proti miselnim oklepom. Marsikaj ji je šlo dobro od rok, marsikaj manj dobro, mnogo je še nedozorelega in spornega. Na izrednem občnem zboru bo o tem tekla razprava. Razprava pa se prične že danes, in se bo nadaljevala vsak teden na tretji strani. Vabimo vas, da se je udeležite ojsnimi prispevki.

Mirko Messner in Joži Wutte (urednika te strani)

Nova vprašanja za nove odgovore

O čem se bo razpravljalo na izrednem občnem zboru ZSO 9. maja? Vsekakor o teh petih vprašanjih, ki jih objavljamo za uvod. Bralke in bralce vabimo, da nam postrežejo z odgovori. Ali pa z novimi vprašanji ...

1. Republika Slovenija

■ Odnos med Republiko Slovenijo na eni in slovensko narodno manjšino na Koroškem oziroma Zvezo slovenskih organizacij na drugi strani se je v preteklih desetih letih bistveno spremenil. Vzrok temu so tako politične spremembe v Sloveniji kakor tudi razvoj na Koroškem, ki nam je narekoval preusmeritev k skupnemu reševanju manjšinskih vprašanj z večinskimi narodom. Smo namreč popolnoma integrirani v avstrijsko družbo, zato je vsakršno ločevanje in stremenje po politični avtonomiji nesmisleno. To pa tudi pomeni, da ne moremo in ne bomo biti podaljšana roka

Republike Slovenije, temveč se pojmuje kot samostojen dejavnik v avstrijskem političnem obeležju.

Kulturno smo sestavni del tako avstrijskega kot tudi slovenskega prostora; zavedamo se, da razvoja slovenske kulture in slovenskega jezika na Koroškem ni brez podpore Republike Slovenije. Ta se je sicer v ustavi obvezala podpirati slovenske manjšine

v zamejstvu, vendar je način podpiranja vse doslej in prepogosto podrejen strankarskim pogledom, kar je bilo posebno močno čutiti v zadnjih mesecih. Zato je danes v zvezi z upoštevanjem naših potreb težko govoriti o enotni strategiji slovenske države.

Kakšno pozicijo naj zavzame Zveza slovenskih organizacij v odnosu do Republike Slovenije, da bo ta izpolnjevala svojo ustavno obveznost, ne da bi bila zaradi tega okrnjena politična samostojnost manjšine?

2. Republika Avstrija

■ Koroški Slovenci živimo v državi, ki je izraz zgodovinsko zrasle kulturne, jezikovne in etnične raznolikosti. Zato ima za ohranitev slovenskega jezika in kulture na Koroškem glavno odgovornost avstrijska republika. Njena manjšinska politika pa je slej ko prej dokaj restriktivna, čeprav so bili v zadnjih letih zaznavni bistveni premiki na bolje.

Zveza slovenskih organizacij se zaveda, da je manjšinsko vprašanje mogoče reševati le v sodelovanju z avstrijskimi in koroškimi oblastmi. Trudi se za kar se da dobre odnose z njimi, da bi s tem prispevala svoj delež k političnim okoliščinam, v katerih se narodnostna vprašanja lahko rešujejo brez nepotrebnih konfrontacij. V tem zbliževanju pa se skriva tudi nevarnost izgube samostojnosti; to pa bi hromilo celotno delovanje organizacije.

Kako naj ZSO oblikuje svojo politiko za ohranitev in razvoj slovenskega jezika in kulture v odnosu do Republike Avstrije, ne da bi hkrati ogrožala svojo neodvisnost in svoj status nedržavne organizacije?

3. Politične stranke

■ Kakor vsi avstrijski državljani se tudi koroški Slovenci bolj ali manj aktivno vključujejo v politične stranke. Dejansko nas je najti na listah vseh avstrijskih strank, na občinski ravni pa še dodatno na slovenskih in dvojezičnih krajevnih listah. Zveza slovenskih organizacij se v vprašanjih slovenskega jezika in kulture trudi za sodelovanje z vsemi strankami.

4. Narodna enotnost

■ Izhajajoč iz zamisli o homogeni skupnosti narodno zavednih pripadnikov manjšine Narodni Svet koroških Slovencev vse bolj zlorablja pojma narodne enotnosti in skupnega demokratičnega zastopstva za svoj oblastni boj znotraj manjšine. S tem ne izključuje samo velikega dela slovensko govorečih Korošcev, temveč nasprotuje tudi politični pluralnosti, ki je prvi pogoj vsakega demokratičnega razvoja.

Kljub temu se Zveza slovenskih organizacij ne odreka sodelovanju z NSKS, saj je v bistvenih vprašanjih potreben skupen nastop obeh osrednjih organizacij.

V katerih točkah naj Zveza slovenskih organizacij nujno sodeluje z Narodnim svetom koroških Slovencev in po kateri poti bo mogoče priti do skupnega imenovalca?

5. Raznolikost

■ Koroški Slovenci smo daleč od tega, da bi bili homogena narodna skupnost, saj se tako po stopnji narodne zavesti kot tudi po znanju jezika razlikujemo med seboj. Zato narodnostna politika, ki ne upošteva teh razlik in temelji na priznavalnem principu, ne more biti uspešna.

Manjšinsko politiko je torej mogoče obravnavati le kot regionalno vprašanje, ki naj ga rešuje celotno prebivalstvo dvojezičnega področja brez ozira na narodnostno pripadnost in na znanje slovenščine. Takšno gledanje na manjšinsko politiko pa se mora zrealiti tudi v organizacijskih strukturah ZSO.

Kako naj Zveza slovenskih organizacij pri svojih organizacijskih strukturah upošteva narodnostno in še posebej jezikovno raznolikost južne Koroške, ne da bi zaradi tega ogrožala svoj status osrednje organizacije koroških Slovencev?

Jasno pa je, da je sodelovanje najtesneje s tistimi strankami, katerih politični programi so najbližji cilju jezikovne in narodne enakopravnosti; ker pa so druge stranke bolj šibke in nimajo tolikšne vplivnosti, pomeni to trenutno na deželni ravni predvsem sodelovanje s socialdemokratsko stranko, toliko bolj, ker je velik del članov in aktivistov ZSO strankarsko organiziran pri socialdemokrati. Pomembno pa je, da ZSO kljub tesnemu sodelovanju s SPÖ in kljub podobnim političnim ciljem ne zapira

vrat drugače mislečim in se strankarsko ne opredeljuje.

Kakšno strategijo naj sledi ZSO pri stikih s političnimi strankami, da bi koristila uresničevanju naših političnih ciljev, ne da bi s tem izgubila verodostojnost nadstrankarske organizacije?

Slikovno gradivo; zgoraj: Citat iz knjige »Ljubljana«, fotografije Marka Modica; spodaj: citat iz knjige »Ljubljana, osemdeseta leta v umetnosti in kulturi« (Erjavec/Gržinčič), iz filma »Splay meduze«. Ostale slike so iz arhiva SV.

Skupina iz Repentabra pri Trstu je v svojo sredino sprejela konzula Marka Vrevca in nekaj koroških fantov Foto: SV

KLJUB VREMENSKEMU NAGAJANJU

20. pohod Arihova peč je bil pravo doživetje

MESECE dolgo je bilo vreme lepo in pravšnje za pohode ter podvige v gorskem svetu. Prav na dan jubilejnega 20. zimskega pohoda na Arihovo peč v spomin padlim partizanom, 1. marca 1998, pa se je nebo skisalo, bilo je mokro, spolzko, na Bleščeči planini pa je občasno padal tudi sneg. A to pohodnikov ni ustrašilo, okoli 400 jih je prišlo od blizu in daleč, od Kopra in Repentabra do Celja, od Ljubljane do Železne Kaple.

Pohodniki so se poklonili tistim borcem proti nacizmu in za svobodo, ki so 9. februarja 1945 padli v boju z gestapovskimi in policijskimi enotami pri bunkerju tik pod Arihovo pečjo. Padle partizane so nacisti odveli v Šentjakob, jih kot trofeje in v znak ustrahovanja pustili nekaj časa ležati ob cesti proti Šentpetru, nato pa so jih zagrebli v dravskem prostoru. Jeseni 1945 so bili končno prekopani in dostojno pokopani na šentjakobskem pokopališču.

V spomin na ta tragični dogodek, ki je v kolektivnem spominu slovenskih Korošcev živ,

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo in krajevno SPD »Rož« prirejajo vsako prvo nedeljo v marcu zimski pohod na Arihovo peč. Število pohodnikov raste iz leta v leto, in če bi letos, za dvajsetletnico, bilo vreme primerno, bi

Že dvajsetič na pohodu – Danilo Prušnik in Janko Malle Foto: SV

bila udeležba nedvomno neprijetno večja. Organizatorjem je treba izreči pohvalo, da so v teh vremenskih okoliščinah pohod tako dobro speljali.

Letošnji pohod si pridevka »zimski« v bistvu ni zaslužil, kajti samo okoli planinske koče na Bleščeči se je belilo še nekaj krpic snega, in tistih nekaj snežink, ki jih je prinesel veter, je sodilo v kmečko vremenslovsko kategorijo »babja jeza«. Povsod drugod je bilo čutiti pomlad, telohi kot njeni najboljši znanilci, pa so pohodnike spremljali na vsakem koraku.

V koči Slovenskega planinskega društva Celovec so se udeleženci okrepčali s čajem, ki sta ga neumorno pripravljala Tomi in Roman, vsakdo se je vpisal v spominsko knjigo ter od Tonija dobil prvi kontrolni žig, drugega pa je pri povratku delil Lubo pri Resmanovi koči.

Da je pot mimo bunkerja lahko vsakdo varno zmožal, so bile v strmini napeljene varovalne vrvi, pa tudi za prvo pomoč je bilo vzorno poskrbljeno.

Na startu pri Poljancu so organizatorji utrujene in upehane pohodnike pričakali s primernim okrepčilom, magnetofonski trak pa jih je seznanjal z zgodovinskim ozadjem pohoda.

že pozabljene, obnavljali besedila in melodije. Nekaka zamaknjena svečanost, ki naj bi jo doživeli tudi mlajši, otroci marsikatero ob šentjakobski peči in tudi njihovi vnuki. J. R.

S petja ob peči v Šentjakobu Foto: SV

V REGIONALNEM CENTRU V ŠENTJAKOBU

Prijetno petje za pečjo

Naslov »Petje za pečjo« lahko zbudi nekakšno nostalgijo po starodavnih družinjah v zimskem času. Prav tako kot ob preji, ličkanju ali frožanju koruze in podobnih običajih. Radovednost me je prignala šentjakobski regionalni center pretekli četrtek zvečer.

Nekako simbolično je bila v kotu postavljena kmečka peč s klopjo, v širšem krogu pa mize s stoli. Tudi pogostitev s čajem, pečenimi jabolki in domačimi flancati je dajala domače vzdušje. In petje – nobene skupine, pač pa vse udeležence in udeleženci. Kak ducat s pesma-

ricami v rokah. In prepevali smo slovenske ljudske, mnoge

Kabaretna dvojčka v k & k centru

Kabareti na Koroškem skoraj nimamo, zato jih je treba uvažati ali povabiti v goste. Slednje pot je ubral šentjanški k & k center; minuli petek je v njegovih prostorih gostoval in navdušil številno publiko duo Steinböck-Rudle s komičnim kabaretom »Killerkipferl«.

»Kipferl«, ali »Kipfale« vseh vrst je klasičen in domala neodtujljiv del dunajskega oz. kakanjskega zajtrka, pecivo, ki ga namakaš v kavu ter z užitekarskim srkanjem poješ. Mu tako rekoč odgrizneš glavico. Namakanje v kavu je elementarna usoda tega dunajskega peciva in po njej sta se zgledevala imenovana kabaretista. Spodobno za kabaret sta se spravila na razne svete krave – javne, poljavne in zasebnojavne – avstrijske družbe ter občinstvo spravljala v smeh in dobro voljo.

VEČ KOT LE NAVADNA ŠOLA

Mali ljudje z velikimi pravicami

Otroci so z navdušenjem sodelovali pri projektu Foto: SV

LETO 1998 je posvečeno človekovim pravicam. Na javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu so prav zato z otroki izpeljali projekt z naslovom »po sledeh otrokovih pravic« – saj so tudi otroci ljudje!

V soboto so učitelji in otroci te šole vabili na dan odprtih vrat, kjer se je trlo staršev in drugih prijateljev šole. Ravnateljica Brigita Hambrusch je v svojem nagovoru opozorila na dejstvo, da so otroci potrebni posebne skrbi in varstva z vsemi temeljnimi pravicami. Leta 1954 so Združeni narodi razglasili »Splošno deklaracijo o pravicah otroka«, leta 1989 pa so sprejeli »Konvencijo o otrokovih pravicah«, ki jo priznava 185 držav. Cilj tega šolskega projekta pa je otroke seznaniti in podučiti o njihovih pravicah. V vseh štirih razredih so to temo smiselno obdelali na razne načine. Z zgodbami, s pesmimi in v igri so predstavili rezultate svojega dela, na panojih na hodniku pa so bili razstavljene teksti.

Ne samo otroke, tudi marsikatero odraslega so pretresli

podatki, da je na vsetu 12 milijonov otrok, ki so izgubili dom zaradi vojn, da je bilo v osemdestih letih pobitih milijon in pol otrok v vojnah, da je več kot 200.000 otrok pod 18 let sodelovalo v vojnah kot vojaki in da so bili mnogi celo mlajši od 16 let. Pet milijonov otrok živi pod težkimi pogoji v begunskih taboriščih, po vsem svetu je več kot 100 milijonov otrok prepuščenih cesti, na tisoče otrok so žrtve nasilja, okoli 25 odstotkov vseh otrok na svetu morajo hoditi na delo že od desetega leta dalje.

Učenci so se potem v sceni ukvarjali s človeškim dostojanstvom, z odnosom do prizadetih in zapeli pesmice. Najbolj prepričljivo pa je bilo slišati iz otroških ust prav artikulirane teh pravic, ki se zdale niso samoumevne – tudi v našem, oh tako razvitem, svobodnem in pravičnem svetu ne.

Javna dvojezična šola se vsako leto loteva zanimivih projektov, ki otrokom že v zgodnji mladosti ostrijo čut za družbene probleme.

S. W.

VELIKO zanimanje je preteklo soboto vladalo za novo radiško predstavo odraslih igralcev. Avtor Felix Mitterer si je tam zgoraj že pridobil domačinsko pravico, skupina pa se lahko pohvali, da ga vneto in zdaj že kar stalno vnaša v slovenski gledališki prostor. Iz originala njegove drame »Kein Platz für Idioten« ga je spet v

SPET MITTERER NA RADIŠAH

»Za idiote (in še koga) ni prostora«

vse prizore. Z vmesno svojo glasbo je združil dogajanje, a kljub temu potegnil dovolj jasne ločnice. Mitterer je dramatik ljudskih iger, kar pa pri njem pomeni primerno ostrino,

okolje. Fant je moteč za svojo mater, ki se ga sramuje, za sovaščane, ki do njega izražajo svojo agresivnost, za župana in hkrati gostilničarja nevarnost za njegovo turistično perspektivo.

samezni prizori zadevajo v bistvo, vse nepotrebne navlake se je režiser znebil, uporabil je precej dokaj jasnih simbolov, tekste je nadomeščal z igro, glasbo, potrebnimi psihološkimi pavzami, s katerimi je ustvaril pravo vzdušje turobnosti in bolečine. Tudi satirične elemente je v smislu poglobitve dramatičnosti spretno vključil v predstavo.

Posamezne vloge so bile igralsko in izpovedno dokaj izenačene. Zelo zahtevno vlogo prizadetega fanta je z vso poglobljenostjo zaigral Boris Povše. Bil je prepričljiv tako v držki kot obrazni mimiki in kretnjah. Njegovega zaščitnika Honza je suvereno igral izkušeni Nuži Wieser, agresivnega gosta z vso potrebno zopnostjo Martin Ogris, Šimi Ogris je bil župan in gostilničar v betajnovski podobi, fantova mati Molinarca, Leni Ogris, odlična v vlogi histerične in razdvojene ženske, zelo simpatično pozitivno vlogo je upodobil Sven Schiemann, pravšnja je bila v vlogi natakarike bohotna Tamara Woschitz, prav tako Alenka Orasche v vlogi fantove zapeljivke Marije, Tatjana Ogris in Aleksander Tolmaier sta bila kot turista ravno prav

nevtralna in neprizadeta, Tomi Rogaunig je bil kot izrezan vaški žandar, preostale negovoreče vloge – oba strežnika (Erni Hribnik in Jan Schiemann) ter duhovnik in bolničar

Prizadetega fanta (desno) je treba nekam spraviti, saj moti vaško, v turizmu usmerjeno idilo

Foto: SV

slovensko razumljivost prestavil Tomaž Ogris, tekst pa je lektorirala Vida Obid.

Režije se je lotil poklicnež Marjan Hinteregger, tako igralsko kot režisersko na Koroškem že dokaj znan po vlogah in režiji psiholoških dram (xy – nerešeno, Giordano Bruno). Dvorano je obrnil na glavo in v njenem ozadju postavil nevtrarno (črno) sceno, z nekaj spremembami primerno za

jasen, nedvoumen tekst in zarez v psiho, celo podzavest preprostega človeka. V tem je veličina in aktualnost njegovih iger. Tokrat se je lotil človekovega in družbenega odnosa do slaboumnih, bebcev, idiotov, duševnih kriptnov ali kako bi jim še lahko rekli v ljudskem jeziku. Grobo, a z veliko psihološke in stvarne utemeljenosti je okrog prizadetega fanta postavil družinsko in družbeno

življenje in krčmo. Pravzaprav ima ta nesrečni fant le enega prijatelja, starega Honza, bednega cestarskega upokojenca z neverjetno srčno kulturo. Fant na pritisk vaškega mogočnega sicer pristane v norišnici, vendar sta z njegovim Honzom moralna zmagovalca, saj se začetka v svet lepega, meditacije, s katero nastavi zrcalno sliko primitivni potrošniški družbi. Predstava je izdelana čisto. Po-

V trenutku intimnosti – Marija (Alenka Orasche) in Fant (Boris Povše)

ka (Jasmina Ogris) pa so kot pomembni statisti smotrno dopolnili dramatičnost predstave.

Zelo dobro je delovala tehnika. Za luč in glasbo so skrbeli Niko Wieser, Adrijan Povše Hannes Tolmaier in Daniel Wrulich.

Predstavo lahko ocenim kot eno boljših v tej gledališki sezoni. Priporočam jo za gostovanje. **Jože Rovšek**

KOLIKO pomeni taka ljudska vokalna skupina kot so Vaščani pojo, se je z množičnim obiskom pokazalo preteklo soboto zvečer. Avla ljudske šole v Bilčovsu je bila polna že pol ure pred začetkom koncerta ob njeni desetletnici, prireditve pa je spremljalo kar okrog petsto(!) poslušalcev. Večina jih je bila seveda navdušenih, bolj kritični so bili v manjšini.

Koncert »Vaščanov« bi lahko nekoliko zlobno imenovali tudi slovenski koroški glasbeni senik. Kot da se je rodilo nekaj novega. Pa se najbrž ni. Ne v smislu Moickovih plehkih »musikantenstadlov«. Vzroke je treba iskati drugje. »Vaščani« v slovensko zavest vračajo nekaj prvobitnega, nekaj že marsikje pozabljenega, ljudsko pesem naših babic in dedov na svoj način vnašajo v sedanjo živo glasbeno kulturo. Kako to počnejo, daje najboljši odgovor prav gneča pri njihovih nastopih. Kot taki so »Vaščani« v naši paleti kulturne ponudbe potreben in pomemben člen, saj pritegnejo mnoge obiskovalce, ki jih sicer na drugih prireditvah poredko ali pa sploh nikoli ne srečamo.

Jožko Kovačič je s svojimi »Vaščani« zagotovo uspel tudi

»VAŠČANI POJO« DESET LET

V Bilčovsu se je trlo obiskovalcev

v povezovalnem smislu. Njihov program je sprejemljiv za vse, vendar je prežet s slovensko pesmijo, je toliko apolitičen, da združuje tudi druge kulturniške in umetniške skupine od blizu in daleč. Paleta prijateljev na

moški zbor bilčovške »Bilke« pod vodstvom Mirka Lausseggerja, njen mešani zbor z zborovodkinjo Ireno Žmitek, Gemischer Chor iz Bilčovsa, del ansambla Korenika iz Šmihela, ki je sodeloval pri snemanju

kot višek še slovenski kantavtor Andrej Šiferer.

Odveč bi bilo ponavljati program prireditve, bil pa je pester, saj so »Vaščani« nekako predstavili celo desetletje od svojega prvega snidenja pri Črnižu v Zgornji vesci 22. februarja pred desetimi leti. Tudi nekaj članov skupine se je ta čas zamenjalo, tokrat pa so spet nastopili vsi, tudi edina ženska – Črniževa Fini. Skozi program je vodil Toni Schellander, kaj pa je pridal tudi zavzeti vodja Jožko. V programu so zapeli tudi pesmi iz svojega programa izpred nekaj let, tistih o »hudih žanah« in pa tudi siceršnjih uspešnic z vsakoletnih koncertov na Košarjevi gorici. Skratka, opravili so kratko bilanco svojih doslej izdanih petih kaset in dveh zgoščenk, ob tem pa so ponudili tudi zvezek slovenskih ljudskih pesmi v priredbi Jožka Kovačiča.

V zaključek koncerta je izzvenela Kovačičeva priredba Šifererjeve skladbe v slovenskem in nemškem narečju »Biu sem muad/Ich war jung« in tudi nastop samega kantavtorja.

Ob desetletnici se je seveda

Tako se je začelo pred desetimi leti pri Črnižu v Zgornji vesci

Foto: SV

sobotni obletnici je bila široka.

Sobotni koncert so »Vaščani« imenovali Koncert s prijatelji in res so se na njihovem odru s čestitkami zvrstili domači narodnozabavni Trio Agaton,

zgoščenke, Eva Liebau, instrumentalistka in solistka z Žoprač, del Višarskega ženskega kvinteta iz Ukev, instrumentalni del ansambla Drava iz Borovelj, nekaj šentjanskih tamburašev in

zbralo tudi mnogo voščilcev. Poleg t. i. prijateljev na glasbenem področju sta slavljencem čestitala tudi oba tajnika osrednjih kulturnih organizacij, Janko Malle in Nužej Tolmajer,

»Vaščani« pojejo kar nekaj priredb Andreja Šifererja (na sliki)

nadalje bilčovska županja Štefi Quantschnig, ob šestdesetletnici pa so počastili tudi slovenskega generalnega konzula v Celovcu Jožeta Jeraja. **S. R.**

PRIREDITVE

ČETRTEK, 5. 3.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
19.00 Razstava »Malereien aus Senegal und Gambia«. Komunikacija umetnosti z ljudmi iz zahodne Afrike
DUNAJ, Alte Schmiede, Schönlaterngasse 9
19.00 Primož Kuret, predavanje: »Slovenija in njena (glasbena) kultura«

PETEK, 6. 3.

- BOROVLE, na Glavnem trgu – občina Borovlje
14.00 Kmečki trg; prodaja kmečkih pridelkov
BOROVLE, pri Cingelcu – SPD Borovlje
18.00 Otroška pravljčna igra: »Kaj se skriva za velikim trebuhom«. Nastopa mladinska gledališka skupina KD Škocijan

SOBOTA, 7. 3.

- CELOVEC, v Mladinskem domu – Zveza slov. žena
14.00 Praznovanje dneva žena
GLOBASNICA, v farni dvorani – SKD Globasnica
15.00 Lutkovna igra »Sapramiška« (Svetlana Makarovič). Nastopa: lutkovna skupina »Mi smo mi« iz Celovca; režija: Tine Varl
ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
18.00 Premiera »Medved Pu« (A. A. Milne). Nast. »Teatr brez ...«
DOBRLA VAS, v kulturnem domu – SPD »Srce«
19.30 5 let kvarteta »A capella«. Koncert; predstavitev prve CD; gostje: kvartet bratov Smrtnik in Višarski kvintet
VOGRČE, pri Florjanu – SPD Edinost
19.30 Koncert ob 31. srečanju »Od Pliberka do Traberka«

NEDELJA, 8. 3.

- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD »Valentin Polanšek«
10.30 »Čarovnik iz Oza«. Gost. otr. gledališka skupina iz Borovlj
ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
10.30 »Medved Pu« (A. A. Milne). Nastopa skupina »Teatr brez ...«
ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel
11.00 Lutkovna igra »Tobija«. Nastopa: Ziljska lutkovna skupina »Pikce«
CELOVEC, v srednji dvorani Doma glasbe – KKZ
14.30 Koroška poje – srečanje malih vokalnih skupin
VOGRČE, pri Florjanu – KPD Vogrče
19.30 Veseloigra »Priložnostni dohtar«. (Igralska skupina Žvabek)

SREDA, 11. 3.

- TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
19.00 Predavanje: Internet – izziv in možnosti za koroške Slovence. Predavata: Hanzi in Franci Tomažič
TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
19.30 Tinjska serija predavanj ob 150. letnici revolucije 1848. Revolucija 1848 – Oblast – po božji milosti ali po milosti ljudstva; pred.: univ. prof. dr. Andrej Moritsch

ČETRTEK, 12. 3.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
19.00 Predavanje »Manjšinske pravice kot človekove pravice«. Predava: mag. Mojca Drčar-Murko
TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas
19.30 Iz serije: Prispevek cerkve k sožitju Nemcev in Slovencev v koroški cerkvi; ali je še treba od zunaj pospeševati sožitje med Nemci in Slovenci? Referat za spodbudo in podijska diskusija

SOBOTA, 14. 3.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
15.00 Delavnica »Slike prijateljstva«. Delavnica za izmenjavo slik; prijave: tel. 0463/514300-22
OBIRSKO, pri Kovaču
19.30 31. srečanje pevskih zborov »Od Pliberka do Traberka«

NEDELJA, 15. 3.

- ŠENTPRIMOŽ, v kult. domu – SPD »Danica« in farna mladina
Plesni tečaj za začetnike. (dipl. plesni učitelj Gregej Krištof); prijave po tel. 04236/2472 do 13. 3.
BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD »Bilka«
11.00 »Čarovnik iz Oza«. Nastopa otroška gled. skupina iz Borovlj
PLIBERK, v farni dvorani – MePZ Podjuna, SPD Edinost in fara
19.30 W. Shakespeare: »Sen kresne noči«; nast. igralska skupina SPD Radiše

ČETRTEK, 19. 3.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – k & k in SPZ
20.00 Videodokumentacija »Težki čas ne vrni se«. Pričevanja domačinov o dobi nacizma

PETEK, 20. 3.

- DUNAJ, Alte Schmiede, Schönlaterngasse 9
19.00 Bojan Goričnik (Ljubljana) igra na klavirju

SOBOTA, 21. 3.

- ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – SPD Šentjanž
9.00 Razstava/branje »Mladina za mladino«
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica
19.30 Igra »Vsiljenka«. Nastopa: Gledališče senc iz Šmihela
HODIŠE, hiša OGB na Habnarjevem jezeru – SPD »Zvezda«
20.00 Pesem združuje – Gesang verbindet – Il canto unisce. Koncert z: Die 5 Gaitaler, Oktet Suha, Gruppo vocale farra, Dekliški kvartet iz Šenčurja, Oktet Hodiše; povezujejo Danica Uršič in Edmund Achatz

Literarni natečaj

Zveza kulturnih društev Slovenije razpisuje natečaj za 26. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije. Avtorji, stari nad 15 let, ki še niso izdali knjige (razen v samozaložbi) ali bili izbrani na dosedanjih srečanjih mladih literatov, lahko pošljejo poezijo, prozo, dramatiko ali esej do 10. marca 1998 v treh izvodih na naslov:

Srečanje gledaliških in lutkovnih skupin

Sreda, 11. 3. 1998

V Modestovem domu: ob 8.30 S. Makarovič: »Sapramiška«; nast. »Mi smo mi« iz Celovca; ob 11.30 Mihailkov: »Šestero mušketirjev«; nast. mlad. skupina KKD Vogrče; ob 19.30 pogovor »Gledališče – vrednota ali potrata?«
V Tischlerjevi dvorani: ob 10.30 »Kdo bo napravil Vidku srajčico«; nast. otroška gled. skupina SPD Šentjanž

Četrtek, 12. 3. 1998

V Modestovem domu: ob 9.30 Gjud/Baum: »Čarovnik iz Oza«; nast. otroška gled. skupina SPD Borovlje; ob 11.30

ZKDS, Štefanova 5, 1000 Ljubljana, za 26. srečanje. Vsi prispevki morajo biti označeni s šifro, v posebni kuverti pa je treba poslati podatke o avtorju – ime, naslov, starost, poklic, tel. številko.

Kot vsako leto se bodo avtorji najprej predstavili na šestih območnih srečanjih po Sloveniji, ki bodo potekala od aprila do junija 1998, izbrani avtorji pa še na državnem srečanju septembra 1998 v Velenju.

Ionesco: »Plešasta pevka«;

nast. gled. skupina SPD Bilka iz Bilčova
V Šentpetru: ob 19.30 F. G. Lorca: »Lepa čevljarka«; nast. gled. skupina KPD Planina iz Sel

Petek, 13. 3. 1998:

V Modestovem domu: ob 9.00 Ippen: »anders mensch«; nast. Klagenfurter Ensemble; ob 12.00 Suhodolčan: »Figole fagole«; nast. mlad. gled. skupina SPD Bilka iz Bilčova
V Tischlerjevi dvorani: ob 8.00 in ob 10.00 Shakespeare: »Sen kresne noči«; nast. gled. skupina SPD Radiše.

Pomoč za dijake

Skupina profesorjev nudi pomoč za dijake srednjih šol po ugodnih cenah v matematiki, opisni geometriji, fiziki, kemiji, angleščini, italijanščini, francoščini in latinščini. Polna ura stane za pouk posamič 200 šilingov, v majhnih skupinah (od 3 do 5) pa po 70 šilingov, pri čemer je optimalno, če so dijaki iz istega razreda. Podrobnejše informacije po telefonu: 0463 / 22312, inž. Max Gosnik, 9020 Celovec, E.-Wlattnig-Str. 8.

PRAZNUJEJO

85. rojstni dan; Jože Pasterk iz Kokij, Jožefina Planegger z Dobrove; Marko Marko iz Horc, Jožef Hobel iz Pogreč, Matilda Lintsche iz Vijasc in Urška Zergoj iz Kazaz – osebne praznike; Jože Wakounig iz Mlinč – 89. rojstni dan; Boštjan Božič z Obirskega – rojstni dan; Jožica Gregorn iz Dul pri Miklavčevem – rojstni dan; Erna Partl z Bistrice, Francka Lubas iz Vogrč in Franca Košutnik iz Libuč – osebne praznike; Matilda Sadovnik iz Globasni-

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

- ČETRTEK, 5. 3.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 6. 3.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 7. 3.
6.08 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 8. 3.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (župnik Jože Valeško)
18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 9. 3.
18.10 »Kratek stik«
TOREK, 10. 3.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 11. 3.
18.10 Predstavitev prve CD kvarteta »A capella« iz Dobrle vasi
21.04 Koroška poje

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 8. 3.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 9. 3.
2.35 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)
I Samokritičnost, skromnost in čustvenost ne manjšajo prispevka žensk v družbi
I Koroški Slovenci in leto '98
I Kljub slabemu vremenu množična udeležba na 20. pohodu na Arihovo peč
I V avstrijski narodni knjižnici na Dunaju: predstavitev priročnika »Poti do manjšin«
I »Domovina mili kraj« ... kvartet »A capella« iz Dobrle vasi
I Deželni šolski smučarski dan – zaključek zimske sezone v Bad Kleinkirchheimu

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS)

Kmečke specialitete iz južne Koroške – dobrote slovenskih kmetij

RAZSTAVA IN OCENJEVANJE KMEČKIH SPECIALITET NA PTUJU

Za ocenjevanje in razstavo zbiramo sledeče izdelke:

do 12. marca:

olje, kis, žganje, suho sadje

do 21. aprila:

mlečne izdelke, salame, suhe klobase, slanino, šunko, pršut, kruh, pecivo, pogače

Ocenjevani izdelki bodo razstavljeni na razstavi »Dobrote slovenskih kmetij« (od 24. do 27. aprila) na Ptuj.

Za vse, ki bodo sodelovali pri ocenjevanju, bo KIS organizirala ekskurzijo na razstavo.

Podrobnejše informacije: KIS, tel. 0463 / 54 8 64

KRIŽARJENJE PO DNJEPRU OD KJEVA DO ČRNEGA MORJA

Termin:

od 12. do 26. julija 1998

Prijave najkasneje do 25. 3. Podrobnejše informacije lahko dobite pri Tonču Malleju, tel. 0 42 28/26 64

ce – rojstni dan; Marjan Kranjc – 50. rojstni dan; Karl Pitschek iz Štebna – 40. rojstni dan; Mici Kuhar iz Lepene pri Železni Kapli – rojstni dan; Irmir Rant iz Celovca – rojstni dan; župnik Stanko Olip iz Pečnice – rojstni dan; Hildegard Skof iz Goselne vasi – 40. rojstni dan; Matej Wakounig iz Borovlj – 12. rojstni dan; iz Hajnževe družine na Radišah praznujeta Jožica, por. Gregorn – 30-letnico, njen brat Tomi – 40-letnico in njuna teta 90-letnico. Slovenski vestnik čestita!

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

Piše dr. Štefka Vavti

V SVOJI zadnji kolumni sem pisala o družbenem razvoju, ki precejšnje število žensk privede k temu, da bojkotirajo materinstvo. Vzroke za ta razvoj pa znanstveniki ne vidijo samo v zapostavljanju mater na delovnem trgu in v poklicu, temveč tudi v individualizaciji naše družbe, v nestabilnih odnosih med spoloma, nenazadnje pa tudi v našem potrošniškem ravnanju.

Vse več moških in žensk ni več pripravljenih žrtvovati svojih udobnosti in visokega življenjskega standarda otrokom.

Nevarnost pa preiti tam, kjer družba vso krivdo za ta razvoj prelaga na ramena zaposlenih žensk, katerim je menda kariera bolj pomembna kot skrb za naraščaj.

Znanstvenik Wolfgang Lutz, ki se posveča razvoju prebivalstva, opozarja na dejstvo, da so tiste ženske, ki so se iz kateregakoli razloga odločile proti otroku, v poklicu bolj motivirane – ne nazadnje tudi zato, ker v njem najdejo smisel za svoje življenje. Prepričan pa je tudi, da s pritiskom na ženske na delovnem trgu in s tem, da jih družba spet pošilja domov k otrokom in štedilniku, ne bo mogoče rešiti problema. Izkušnje kažejo, da se prebivalstvena politika ne da zreducirati na for-

mulo »več denarja, več otrok«. Lutz vidi rešitev problema v prvi vrsti v tem, da se ženskam omogoči, da lahko združijo kariero in otroka – na primer z zadovoljivimi in ne predragimi možnostmi za dnevno oskrbo otrok.

Na Švedskem, kjer je zaposlitev žensk napredovala, je ostalo tudi število rojstev stabilno. Tam je 80 odstotkov žensk zaposlenih, medtem ko jih v Avstriji dela izven hiše le 60 odstotkov. Na Švedskem ne primanjkuje prostorov v otroških vrtcih in dnevnih varstvih, pri nas pa ure tiktakajo drugače: na eni strani primanjkuje prostorov za dnevno oskrbo otrok, na drugi pa so le-ti tako dragi,

Otrok in kariera

da si jih marsikatera družina ne more privoščiti.

Študija Servisa za delovni trg (AMS) je pokazala, da v Avstriji uspe po tako imenovani »baby-pavzi« ponoven vstop v poklic ta čas samo še vsaki peti ženski. Pred nekako štirimi leti se je to posrečilo še vsaki tretji. Rešitev problema bo možna tam, kjer se bo posrečilo politiki, da odpravijo ovire, s katerimi se soočajo ženske, ki so se odločile za materinstvo.

Na drugi strani pa bo treba akceptirati tudi tiste ženske, ki so se odločile, da bodo ostale brez otrok. Ta čas se le-te še pogosto soočajo z očitki, da so egoistične in da jim je le za svojo kariero. ■

Umrl
Janko Kuster

V sredo 11. februarja, smo se na pobreškem pokopališču v Mariboru poslovili od Janka Kustra, diplomiranega pravnika, profesorja Višje pravne šole v poklju in dolgoletnega ter častnega predsednika Kluba koroških Slovencev Maribor.

Rodil se je 21. 3. 1925 v Mariboru. Njegov oče je, kot mnogo drugih Korošcev, po razpadu avstro-ogrske monarhije in nesrečnem izidu plebiscita na Koroškem leta 1920 zapustil svojo domovino in se nastanil v Mariboru. Janko Kuster se je že kot gimnazijec navduševal za napredne ideje. Med vojno je bil nekaj časa zaprt v mariborskih zaporih, odkoder se ga odpeljali v taborišče Mauthausen. Po vrnitvi iz taborišča se je priključil koroškemu bataljonu, bil nato v brigadi Slavka Šlandra in XII. brigadi Štajerske. Žal je bil tudi on med žrtvami, ki so jih po vojni pregnali na Goli otok.

Prav zaradi te internacije je lahko šele leta 1957 diplomiral na Pravni fakulteti v Ljubljani. Leta 1960 je postal profesor na novoustanovljeni Višji pravni šoli. Deset let je bil glavni tajnik Združenja visokošolskih zavodov Maribor.

2. 6. 1976 je prevzel mesto predsednika Kluba koroških Slovencev, tedaj še pododbora kluba s sedežem v Ljubljani. Na njegovo pobudo se je pododbor

leta 1977 osamosvojil. Člani niso bili samo Korošci, ki so se po plebiscitu zatekli v Jugoslavijo, ampak tudi borci za severno mejo 1918 - 19, koroški partizani in njihovi potomci ter ljubitelji Koroške. Kot predsednik je Janko Kuster nadaljeval z delom v klubu, katerega naloge so bile predvsem spremljanje položaja koroških Slovencev v Avstriji in vzdrževanje stikov z osrednjimi organizacijami na avstrijskem Koroškem, nadalje organiziranje srečanj s člani KKS Ljubljana, predstavniki osrednjih organizacij in kulturno prosvetnih društev na avstrijskem Koroškem ter sodelovanje pri izpeljavi Koroških kulturnih dnevo v Mariboru.

Leta 1988 je KKS praznoval svoj 60. letnico. Na pobudo upravnega odbora KKS Maribor je Pokrajinski arhiv pripravil razstavo o KKS, izšla pa je tudi kronika. Predsedstvo SFRJ je KKS odlikovalo z redom zaslug za narod.

Janko Kuster je dobil številna priznanja doma, na Madžarskem in v Avstriji, med njimi Janežičevo priznanje za dolgoletno delo na kulturno-prosvetnem področju, ki ga podeljuje Krščanska kulturna zveza v Celovcu, in dr. Petkovo priznanje za življenjsko delo v korist slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ki ga podeljuje Zveza slovenskih organizacij v Celovcu.

Za Klub koroških Slovencev:
Milena Dobernik

V TOREK, 27. januarja, smo trije dijaki Slovenske gimnazije (Nataša Janežič, Samo Wakounig ter jaz, Till Busch), odleteli s celovskega letališča v glavno mesto Združenih držav Amerike. Namen tega potovanja je bil, da bi v Washingtonu odkrili in izboljšali naš »potencial za vodstvo« (leadership potential). Sprva se nam je ideja zdela nekoliko čudna, saj tega izraza do tedaj nismo poznali. Kaj naj to sploh pomeni? Kaj je namen konference v »novem svetu«? Vprašanja brez jasnih odgovorov.

Na washingtonskem letališču Dulles sta nas pričakala dva sodelavca organizacije National Young Leader Conference. Bilo je že temno, ko smo prišli do mladinskega prenočišča 4H. Osebe konference je bilo zelo živčno in trajalo je precej časa, da smo se po desetkratnem imenovanju znašli vsak v svoji »predsedniški skupini«. Od tega trenutka smo se srečavali le še tri ali štirikrat na dan. V teh predsedniških skupinah je bilo po približno 25 oseb z enim tako imenovanim strokovnim svetovalcem. Potem ko smo dobili mapo z materialom za konferenco, naj bi se bolje spoznali med seboj. Po ameriški navadi je vsak povedal svoje ime, državo, v kateri je doma, ter najbolj neprijeten dogodek iz svojega življenja. V naslednjih dveh urah sem ob »poslušanju« dolgočasnih govorov skoraj zaspal. Dneva pa še ni bilo konec. Preden sem lahko legel, je moralo miniti še eno srečanje v predsedniški skupini. Naslednji dnevi niso bili nič manj natrpani s programom. V sredo smo obiskali Nacionalni klub tiska, veleposlaništva raznih držav in še nekaj drugih krajev. Vmes so bila srečanja v predsedniških skupinah, ob devetih zvečer pa je bil na sporedu ogled nekaterih znamenitosti Washingtona.

Predsedniške skupine so se sestajale nekajkrat na dan. Ovrednostili smo, kar smo videli in slišali ter diskutirali o bodočih aktivnostih. Toda poslušanje govorov, diskusije in ogledi znamenitosti so bili ena stran konference. Druga, važnejša, pa so bile politične si-

mulacije. Te so deloma potekale v posameznih predsedniških skupinah, v skupščinah dveh ali več skupin ali pa v plenumu.

Simulacija, ob kateri so nastale zelo zanimive diskusije, je bila »If I Were President«. Tu naj bi predsednik ZDA – v moji predsedniški skupini so izbrali za to funkcijo mene – rešil konflikt med dvema državama. Mnenja, kako rešiti situacijo, so bila zelo različna. Nasveti mojih svetovalcev so šli od nemešavanja v konflikt do bombardiranja ene ali obeh držav, tja do njihove okupacije. Zani-

Ko smo se po petdnevni konferenci vrnili domov, smo si bili edini, da se je splačalo sodelovati.

Če povzamem, lahko povem, da sem bil nad potekom konference navdušen. Kljub temu pa je treba povedati, da smo pri pripravi na konferenco imeli težave z organizacijo NYLC. Motilo nas je predvsem to, da nismo bili dovolj obveščeni o tem, kaj se dogaja. Iz nam neznanih vzrokov so namreč namesto šestih dijakov naše šole, ki naj bi šli v Washington, izbrali samo tri. Tudi kriteriji te

POTOVANJE

Dijaki slovenske gimnazije
na konferenci v ZDA

Samo, Nataša in Till pred spomenikom Franklinu D. Rooseveltu Foto: SV

mivo oziroma pretresljivo je bilo videti, da je ogromna večina mladincev v moji skupini bila prepričana o nalogi ZDA kot o »policaju sveta«.

Največja simulacija je bil tako imenovani »Model Congress«. Že priprave same so zahtevale precej časa. Da bi simulirali zakonodajno oblast v Ameriki, so skupine dobile različne naloge, npr. predlaganje zakona, predlaganje sprememb in glasovanje o spremembah. V končni fazi smo v plenumu – zbrani smo bili vsi udeleženci kongresa, okoli 350 ljudi – odločali o zakonu in njegovih spremembah. Ker je v zakonu šlo za poostreitev kazni za mladinski kriminal, smo tudi pri tej simulaciji imeli prav vnete razprave na primer o smrtni kazni.

izbire so ostali nejasni. Dodati moram tudi, da je bila konferenca precej drag špas. Žal je bil spored tako natrpan, da drugih udeležencev skoraj nisem mogel temeljiteje spoznati. O Američanih pa sem v tem kratkem času precej dojel. Morda sem se preveč osredotočil na njihove slabe strani, a kljub temu je aroganca nekaterih (celo mnogih) Američanov do drugih narodov in držav zelo visoka. Nek udeleženec konference mi je poslal e-mail, v katerem piše o vojni z Irakom takole: »well were growing closer to war with Iraq and I'm for the war, but it is taking half my family with it – there all in the national guard, medical, and all that stuff ... I hope we kick Saddam's ass! literally«

Till Busch, dijak 8. a

Smučarski tečaj
SŠZ – vsakoletna
uspešnica

Smučarski tečaj in tečaj v snowboardingu, ki ju vsako leto prireja Slovenska športna zveza, sta prava uspešnica. To se je pokazalo tudi letos, saj se je letošnjega tečaja v Stubenu na Arlbergu udeležilo nad 56 smučark in smučarjev vseh starostnih skupin. Vreme je bilo čudovito, snega je bilo dovolj in tudi za zabavo je bilo poskrbljeno. Na najmlajše (Filipa, Laro, Leno in Marka) pa je za zaključek čakalo tekmovanje in lepe nagrade. Nadvse uspel tečaj so vodili glavni organizatorji Danilo Prušnik in smučar-

ski učitelj Rihard Kunčič, Sever Prušnik, Kristijan Zeichen, Tonč Malle in Tomo Weiss

(snowboarding), kot vsako leto pa ga je podprlo tudi podjetje Elan s carving-smučmi.

Zadovoljni udeleženci smučarskega tečaja Slovenske športne zveze Foto: SV

ŠD ŠENTJANŽ

Novi prvaki v nočnem veleslalomu

Društveniki ŠD Šentjanž in veseli prvaki z nagradami

Foto: SV

KOT LANI so tudi letos morali društveniki ŠD Šentjanž zaradi pomanjkanja snega na domačih Rutah spet v Poden, kjer so preteklo soboto izvedli društveno prvenstvo. Razen nekaj izjem, nekateri so morali zaradi gripe ostati v postelji, so bili vsi na startu. Z žarometi osvetljena proga je bila odlično pripravljena, trda in hitra. Merjenje časa in napovedovalsko delo pa je strokovno opravil Hanzi Pscheider.

Prvenstvo je potekalo brez hujših poškodb, razglasitev in podelitev lepih nagrad pa je sledila v gostilni Serajnik ob na-

vzočnosti predsednika ŠD Šentjanž dr. Tomija Partla.

Rezultati:

Najmlajši: 1. Manuel Maierhofer, 2. Christof Srienc, 3. Christof Feichter

Dekleta I: Andrea Partl, 2. Sarah Ogris, 3. Jasmin Kuess

Dekleta II: Nadja Kuess, 2. Vanessa Gasser, 3. Christiane Schanig

Dečki I: Marcel Quantschnig, 2. Peter Pikalo, 3. Marko Inzko

Šolarke I: 1. Martina Einspieler

Šolarke II: 1. Isabel Sablatnik

Šolarji II: 1. Christian Köfer,

2. Markus Maierhofer
Mladina I: 1. Stefan Matschitsch

Mladinke II: 1. in zmagovalka dneva Brigitte Esel, 2. Andrea Kruschitz

Ženske I: 1. Silvana Orasche, 2. Tatjana Zablatnik, 3. Birgit Filipič

Ženske II: 1. D. Žnidar, 2. Michaela Pscheider

AK III: 1. Toni Oraže, 2. Erih Uznik, 3. Otto Zablatnik

AK II: 1. Hans Sablatnik, 2. Gusti Zablatnik, 3. Josef Köfer

AK I: 1. Josef Partl, 2. M. Maierhofer, 3. Tomo Weiss

Moški splošno: 1. Tomi Partl, 2. Peter Moschitz, 3. Jürgen Filipič

Deskanje/ženske: 1. Silvana Orasche, 2. Andrea Gabriel, 3. Isabel Sablatnik, 4. Lenka Weiss

Deskanje/moški: 1. Hannes Orasche, 2. Martin Gabriel, 3. Peter Moschitz, 4. Tomo Weiss

Danijel Uznik samo 13.!

Na FIS tekmovalju v Spittal/Phryn, na sporedu sta bila dva veleslaloma je Danijel v prvem tekmovalju osvojil 13. mesto, v torek pa je s številko 13 izpadel. Smučarski cirkus pa je odpotoval v Južno Tirolsko na naslednje tekme. **M. Š.**

ODBOJKA

Se bodo Dobljani še kvalificirali?

Avstrijsko zvezno prvenstvo gre v finale. Dobljani so pretekli konec tedna, dva igralca sta

žal izpadla zaradi bolezni, odigrali dve tekmi na tujem proti Unionu Enns (2:3) in SVS Sokolu (0:3) in obe izgubili. Na vrhu lestvice pa je Donaukraft (7 tekem) in Salzburg (9 tekem) z enakim številom točk. SK Aich/Dob je na 6. mestu.

Cilj oziroma želja Dobljanov, ponovno se kvalificirati za evropski pokal, pa se bo letos tež-

ko uresničil. Prihodnjo soboto, 7. 3., ob 19. uri gostijo v Wolfsbergu v zaključnem play-off tekmovalju moštvo iz Innsbrucka, proti kateremu so doslej vse tekme gladko izgubili.

Kapetan Dobljanov Martin Micheu: »Ta tekma bo imela vsekakor značaj treninga in spoznavanja pred odločilno tekmo v sredo navrh.« Prva finalna tekma proti Innsbrucku pa bo v sredo, 11. 3., ob 19. uri v športni dvorani v Wolfsbergu. Za kvalifikacijo za evropski pokal sta proti močnemu Innsbrucku potrebni kar dve zmagi. Union Enns pa bo imel za nasprotnika SVS Sokol. Navijači so toplo vabljeni, da podprejo svoje moštvo v tej težki in odločilni tekmi. **M. Š.**

ČETRTOFINALNO TEKMOVANJE SK Aich/Dob – Innsbruck

11. 3., ob 19. uri
v Wolfsbergu

Bojan & Bojan pred težko nalogo

Foto: SV

Ženska ekipa na treningu v Italiji

Kot smo že poročali, je imela ženska ekipa Dob/AVC daljši odmor, katerega je pretekli vikend izkoristila predvsem za trening in prijateljske tekme v Arregnu in Tarcentu blizu Vidma. Prva prijateljska tekma ni bila tako napeta, ker so bile Dobljanke vendarle nekoliko boljše od nasprotnic.

Po prenočitvi v lovski koči se je ekipa odpeljala v Tarcento in tam nastopila proti tamkajšnji ekipi, ki tekmuje v italijanski seriji C in trenutno zaseda 3. mesto. To moštvo je bilo veliko boljše in bi lahko tekmo-

valo v naši drugi oziroma prvi zvezni ligi. Nasprotnice so imele zelo močan servis (deloma v skoku servis, ki v avstrijski ligi ni običajen), tako da Dobljanke sploh niso prišle v igro in so vseh pet igranih setov tudi izgubile. Trener Supnig po tekmi: »Želeli smo igrati proti boljšim moštvom, kar je bilo tudi mogoče. Z rezultatom nisem zadovoljen, toda za nas je bil to pomemben trening.«

Nato pa so Dobljanke doživele za avstrijsko odbojko nekaj nadvse nenavadnega. Že v telovadnici so gostitelji imeli pripravljen okusen bife. Po tekmi pa sta se obe moštvi odpeljali na skupno kosilo, kar je v

Italiji samoumevno. Bivanje v Italiji je potekalo v prijateljskem vzdušju in Italijanke so obljubile, da bodo obisk vrnile.

Zvezno telmovanje:

Tekme za obstoj v 2. zvezni ligi se nadaljujejo že prihodnji konec tedna. Ekipa Dob/AVC bo gostovala na Dunaju in igrala proti Ottakringu, dan navrh pa proti Wölblingu. Cilj je vsaj ena zmaga.

2. ZVEZNA LIGA:

1. Bad Vöslau	5	4	113:8	15	(7)
2. Wölbling	5	1	46:13	11	(9)
3. Ottakring	5	4	112:4	10	(2)
4. Dob/AVC	5	3	212:8	9	(3)
5. Hartberg	5	2	38:11	9	(5)
6. Leoben	5	1	46:13	6	(4)

M. T.

ZAMEJSKI ŠPORT

SŠZ in ZSŠDI spet v Ljubljani

Skupna delegacija zamejskih športnih organizacij je pretekli četrtek obiskala državnega sekretarja za šolstvo in šport RS dr. Janka Strelo, Urad za Slovence in Olimpijski komite, kjer so se pogovarjali o možnostih širšega financiranja krovnih športnih organizacij v zamejstvu.

V pogovoru z državnim sekretarjem je bilo med drugim

dogovorjeno tesnejše sodelovanje z obeh strani. V prihodnosti naj bi izvedli tri športna srečanja letno – v Ljubljani, Trstu in Celovcu. Državni sekretar je nadalje obljubil, da bo podprl predlog, da se slovenske krovne športne organizacije v zamejstvu aktivno vključijo v bilateralno sodelovanje Slovenije s svojimi sosedi na področju športa.

Šah: SŠZ/Carimpex v koroški ligi spet poraz!

Arnold Hattenberger

Foto: SV

CELOVEC – Ekipa Slovenske športne zveze/Carimpex I je v koroški ligi zabeležila boleč poraz. Po senzacionalni zmagi v 8. kolu nad Gospo sveto (3,5 : 2,5) so slovenski šahisti tokrat izgubili proti neposrednemu tekmeču za izpad iz lige Kötschach-Mauthenu tesno s 2,5 : 3,5.

Na prvi deski je Žiga Žvan izgubil »slovenski dvoboj« proti Antonu Prazniku, na drugi deski pa je Arnold Hattenberger slavil edino zmago za SŠZ.

SŠK »Obir« grozi izpad

Poraz tudi za šahiste SŠK »Obir« v 1. razredu: dvoboj z ekipo BSG Raiffeisen Celovec se je končal z 2:6. Zmagal je edinole Dušan Jokovič, remizirala pa sta Andreas Karner in Andreas Ojster. Kapelčani, ki so tudi tokrat morali nastopiti brez bratov Wolte, so s porazom drsnili na zadnje mesto na lestvici,

Lestvica: 1. ASKÖ Bekštanj 34,5 točk, 2. SG RBB/WAC 31, 3. Die Klagenfurter/KSV 29,5, 4. SG Spittal/Ferndorf 29, 5. Gospa Sveta 27, 6. Pošta Celovec 26, 7. Magistrat Celovec 24, 8. Kötschach-Mauthen 21, 9. SK Lienz 20,5, 10. Velikovec 18,5, 11. SŠZ/Carimpex 18, 12. Feistritz/Paternion 9.

tako da obstaja resna nevarnost da izpadejo iz 1. razreda.

Igralo se je tudi prvenstvo v 3. in 4. razredu: druga ekipa SŠZ/Posojilnica Borovlje je izgubila proti ekipi Zugzwang iz Celovca z 1,5 : 4,5, mladinska ekipa SŠZ/Posojilnica Bilčovs pa je nastopila v gosteh proti ASK Celovec in izgubila s 0 : 4. **I. L.**

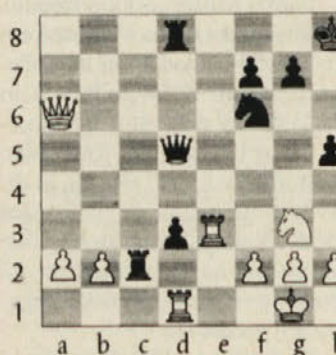
ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 7

Silvo Kovač

Evans – Larsen / Dallas 1957

Črna kmeta, ki je prodril na tretjo vrsto, so napadle kar tri bele figure. Prav to angažiranost belih figur spretno izkoristi črni, ki je na potezi.

Osrednji motiv napada črnega je pri tem beli kralj na prvi vrsti. Pri akciji črnega uspešno sodeluje tudi črni skakač, ki belemu zada zaključni udarec!

Rešitev štev. 6

Proboj bele pozicije vemojster Ivkov pričinja z žrtvijo trdnjave 1...Te5!! 2.fe5 Se5: Za dva kmeta se je aktiviral črni skakač. 3.Dd1 na 3.De2 sledi 3...Dc5! Črni nadaljuje z žrtvami in igra 3...Th4!! 4.g4 Sg4+ 5.Ke1 – na 5.Kg2 Se3+ – na 5.Kg1 Df4 6.De2 Lb5 7.Dg2 De3+. V partiji je še sledilo: 5...Df4 6.De2 Lb5! in beli se je vdal!